

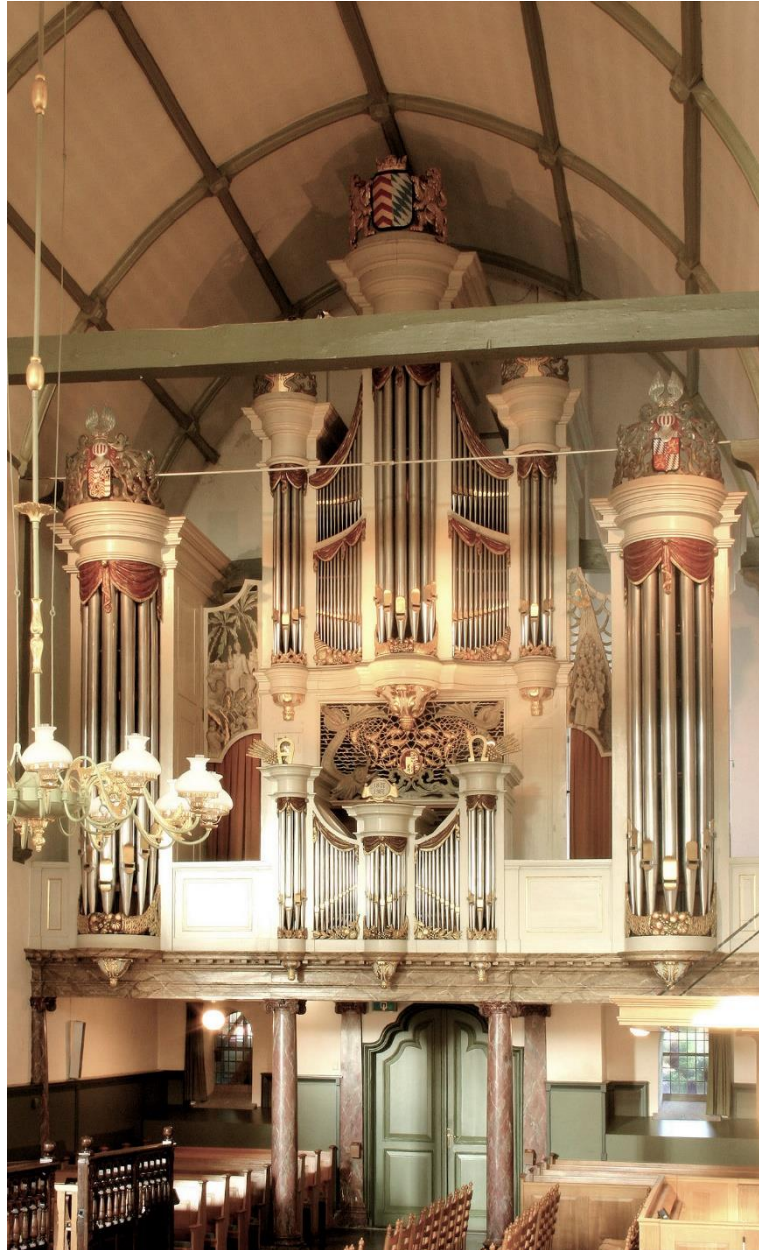
Het orgel

Bouw en verbouw

Vroeger was het de gewoonte van de Kerkenraad om op Nieuwjaarsdag de predikanten Gods zegen toe te wensen voor het nieuwe jaar. Ook op 1 januari 1826 deed men dit en het was in de pastorie van ds.A.P.W.Noordink, waar het gezang in de gemeente ter sprake werd gebracht. Dikwijls was de wens om een orgel in de kerk te krijgen naar voren gebracht. Deze avond echter, besloot men spijkers met koppen te slaan en men legde een intekenlijst op tafel, waarop direct tot een bedrag van ruim 400 gulden werd ingetekend. Voor goed begrip: het orgel uit 1625 was reeds lang verdwenen. Om het doel te bereiken kwam er een commissie bestaande uit leden van het gemeentebestuur, de kerkenraad en het kerkbestuur. Er kwamen veel giften uit de gemeente. Zelfs tot een totaal van f 3.226,60 toe.

De heer J.Robbers, organist van de Laurenskerk in Rotterdam, werd als adviseur aangesteld. Met de orgelbouwer C. van Oeckelen te Breda bereikte men overeenstemming. Deze zou het orgel vervaardigen en de daaromheen te plaatsen kast bouwen, volgens het door de heer Robbers gemaakte bestek, voor de bedragen van respectievelijk f 2800,- en f 700,-. Als datum van oplevering werd bepaald 28 februari 1827. De ingebruikname van het orgel ondervond ondanks het harde werken van de orgelbouwer vertraging; besloten werd om de officiële ingebruikneming te bepalen op 16 april, zijnde Tweede Paasdag. ds. Samuel La Lau leidde de dienst en als organist trad de J.Robbers op.

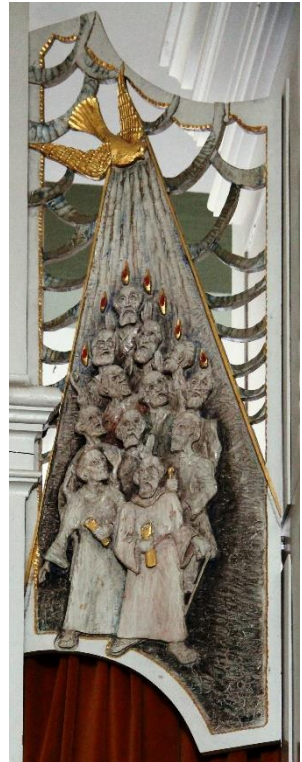
In de jaren 1966/'67 vond een zeer ingrijpende restauratie en uitbreiding van het orgel plaats door de firma Pels en van Leeuwen, waarbij niet alleen het front een ware metamorfose onderging, maar waardoor het orgel feitelijk geheel werd vernieuwd. In de jaren daarna vonden nog diverse aanpassingen en verbouwing plaats, vooral door de Groningse firma Mense Ruiters. De laatste renovatie dateert van 2024.

Ornamenten

Het zijn misschien niet de meest opvallende delen van het orgel, maar wel de moeite waard om eens beter te bekijken, namelijk het houtsnijwerk dat in het front is aangebracht. Het ontwerp is van de kunstenaar en illustrator Louis Akkermans uit Dordrecht. Aan de linkerkant is in snijwerk de intocht van Jezus in Jeruzalem weergegeven. (*Joh. 12: 13 en 14; ... namen zij takken van de palmbomen en gingen de stad uit Hem tegemoet en riepen: Hosanna! Gezegend is Hij Die komt in de naam van de Heere, de Koning van Israël! En toen Jezus een jonge ezel gevonden had, ging Hij daarop zitten, zoals geschreven is*). Aan de rechterkant is een voorstelling van de Pinksterdag weergegeven. Bovenin zien we een duif als symbool van de Heilige Geest. Daaronder de twaalf apostelen met de vurige tongen (*Hand. 2:3 en 4; 'En aan hen werden tongen als van vuur gezien, die zich verdeelden, en het zat op ieder van hen. En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en*

begonnen te spreken in andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken'). In het midden is een net weergegeven met vissen. Dit stelt de gemeente voor. De Heere Jezus had immers tegen Petrus

en Andreas gesproken: *Kom achter Mij, en Ik zal u vissers van mensen maken. (Matth. 4:19)*. Het net wordt begrensd door een tweetal zeemonsters die het kwaad verbeelden. Daaronder zijn de golven van de zee zichtbaar. In het midden is een ovaal wapenschild geplaatst. In de wapenkunde heeft een vrouwelijk wapen altijd een ronde of ovale vorm. Hier dus ook, want dit wapen is van de Gravin Sabina van Egmont. Het wapen zoals dat ook aan de buitenkant van de kerk, boven de toreningang, te zien is.

Ornamenten aan de zijkanten

Sinds een aantal jaren hangen in de Dorpskerk naast het raam aan de oostkant van de rechte beuk twee ornamenten. Fraai uitgevoerd houtsnijwerk en bovendien nog zo ´n kleine tweehonderd jaar oud.

Toen in 1827 de orgelcommissie voor de eerste keer de kas van het nieuw orgel in het oog kreeg, was men zeer tevreden over de fraaie mahonie kleur. Toch was het nog niet geheel in orde vonden ze. Er stond een te smal en een te hoog orgel. Om dit euvel te verhelpen besloot men dat er aan de zijkanten ornamenten aangebracht moesten worden. Cornelis van Oeckelen, de bouwer van het orgel, was wel bereid hiervoor te zorgen en wel voor de prijs van honderd gulden. Toen de ornamenten aangebracht waren, was iedereen tevreden.

Na de vergroting van het orgel in 1967 was er geen plaats meer voor deze ornamenten. Er werden pedaaltorens geplaatst en het front werd ingrijpend gewijzigd. En de ornamenten? Daar wist een broer van organist Van Bochove wel weg mee. En zo verhuisde het houtsnijwerk naar het Noord-Hollandse Krommenie. In de zomer van 2010 waren ze echter door een verhuizing overbodig geworden. Dank zij de oplettendheid van de Oud-Beijerlander Wim van Dam gingen ze, ook nu, net niet verloren. Na ruim veertig jaar waren ze weer terug in de Dorpskerk. De Kerkrentmeesters besloten dat deze ornamenten een vaste plaats in de Dorpskerk zouden moeten krijgen. Terugplaatsen op of bij het orgel bleek niet mogelijk. Na een grondige restauratie door de (kunst)schilder Piet Hoogvliet, kregen ze in 2011 een plaatsje naast het raam.

Overige ornamenten

Midden boven	wapen van Oud-Beijerland
Links op pedaaltoren	wapen van Lamoraal van Egmont
Recht op pedaaltoren	wapen van Sabina van Beijeren
Midden op rugwerk	datum van bouw en van restauratie

Dispositie

(de oorspronkelijke dispositie van 1827)

Hoofdwerk

Bourdon 16'
Principaal 8'
Holpijp 8'
Prestant (disc.) 8'
Roerfluit 4'
Octaaf 4'
Quint 3'
Octaaf 2'
Sesquialter III (disc.)
Cornet V (disc.)
Mixtuur III-IV sterk
Trompet 8'

Onderpositief

Holpijp 8'
Fluit 4'
Fluit-travers (disc.) 8'
Gemshoorn 2'

(de dispositie anno 2012)

Hoofdwerk

Bourdon 16'
Principaal 8'
Holpijp 8"
Prestant (disc.) 8'
Roerfluit 4'
Octaaf 4'
Quint 3'
Octaaf 2'
Sesquialter III (disc.)
Cornet V (disc.)
Mixtuur III-IV sterk
Trompet 8'

Rugwerk

Roerfluit 8´
Gedekte fluit 4
Prestant 4´
Vlakfluit 2´
Nasard 2 2/3´
Scherp IV sterk
Dulciaan 8´

Borstwerk

Gedekt 8´
Gamba 8´
Celeste 8'
Fluit 4'
Gemshoorn 2'
Hobo 8'

Pedaal

Prestant 16'
Subbas 16'
Prestant 8'
Octaaf 4'
Ruispijp 4 sterk
Bazuin 16'
Trompet 8'